

	Interná smernica	Terénna opatrovateľská služba
Verzia: 1 Výtlačok č. 1	<i>Krízový plán klientov terénnej opatrovateľskej služby</i>	Platná od: 06.05.2020 Účinná od: 06.05.2020

**Krízový plán na predchádzanie a riešenie mimoriadnej
udalosti v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia ochorenia
COVID-19 spôsobenej koronavírusom (SARS-CoV-2)
v terénnej opatrovateľskej službe - TOS**

	Meno	Funkcia	Dátum	Podpis
Spracoval:	Mgr. Paulína Horvátová	Referent MsÚ	06.05.2020	
Schválil:	Ing. Michal Repaský	Primátor mesta Sabinov	06.05.2020	

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Účel vydania

1.1 Účelom vydania tejto smernice (metodického pokynu) terénnej opatrovateľskej služby je:

- zabezpečenie koordinovanej informovanosti ohľadom rizík spojených so šírením infekcie spôsobenej koronavírusom (ďalej „COVID-19“);
- vytvorenie podmienok pre prevenciu negatívneho dopadu a stresu prijímateľov sociálnych služieb (ďalej aj „klienti“), ich rodinných príbuzných a známych, ako aj zamestnancov a manažmentu terénnej opatrovateľskej služby (ďalej „TOS“);
- formulácia preventívnych opatrení, ktoré smerujú k zabráneniu šírenia ochorenia COVID-19 a postupov pri výskyte podozrivých a potvrdených prípadov koronavírusu u klientov alebo zamestnancov terénnej opatrovateľskej služby.

1.2 Smernica je integrálnou súčasťou postupov a pravidiel prevencie krízových situácií a určenia postupov v súlade s ustanovením §10 a kritériom 2.6 podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb podľa prílohy č. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o sociálnych službách“).

1.3. Poskytovanie sociálnej služby vychádza z princípov zachovania ľudskej dôstojnosti a autonómie prijímateľov sociálnych služieb, z rešpektu k ich názorom a rozhodnutiam. Poskytovateľ sociálnej služby preto aj v čase krízových situácií vytvára podmienky k podpore a zachovaniu základných ľudských práv a slobôd všetkých osôb v TOS.

Článok 2

Súvisiace predpisy a usmernenia

2.1. Poskytovateľ sociálnych služieb sa vzhľadom na dosiahnutie účelu smernice riadi najmä nasledovnými predpismi:

- Nariadenie vlády č. 77/2020 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie;
- Ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu;
- Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákonom NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2.2 Poskytovateľ sociálnych služieb postupuje pri výkone preventívnych a krízových opatrení v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 podľa odporúčaní, záväzných postupov a usmernení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej „MPSVR SR“), Ministerstva zdravotníctva SR, Úradu verejného zdravotníctva SR a ďalších subjektov verejnej správy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle MPSVR SR.¹

---

¹ Por. <https://www.employment.gov.sk/sk/koronavirus-pracovna-socialna-oblast/socialne-sluzby/>

2.3 Za týmto účelom zodpovedný pracovník sleduje aktuálne informácie na webovom sídle MPSVR SR a ďalších relevantných inštitúcií.²

Článok 3 **Osobitý charakter predpisu – otvorenosť**

3.1 Vzhľadom na skutočnosť, že odporúčacie a záväzné postupy, usmernenia a informácie pre poskytovateľov sociálnych služieb sa v súlade s opatreniami krízových štábov neustále menia a aktualizujú, je tento dokument chápaný ako otvorený a podľa potreby je nevyhnutné ho aktualizovať, dopĺňať a meniť.

3.2 Zmeny v dokumente budú vyznačené **farebne** kvôli lepšej prehľadnosti. Zamestnanci budú o nich pravidelne informovaní. Zodpovednosť za informovanie o zmenách má vedúca oddelenia sociálnych služieb, prípadne poverený zamestnanec.

DRUHÁ ČASŤ **VŠEOBECNÉ USTANOVENIA**

Článok 4 **Informovanosť o víruse a ochorení COVID-19**

4.1 Základným predpokladom úspešnej prevencie sú dostupné a zrozumiteľné informácie ohľadom rizík súvisiacich s novým koronavírusom, spôsoboch jeho prenosu, príznakov ochorenia COVID-19 a preventívnych opatreniach.

4.2 Za koordinovanú informovanosť je v TOS zodpovedná vedúca oddelenia sociálnych služieb, prípadne referent spoločného obecného úradu pre opatrovateľskú službu. Náležitá informovanosť je dôležitá pre všetkých zamestnancov TOS, klientov ako aj ich rodinných príbuzných a známych. Zodpovedná osoba zabezpečí, aby informovanosť bola pre všetkých zrozumiteľná a dostupná.³

4.3 SARS-CoV-2 je respiračný vírus, ktorý spôsobuje ochorenie COVID-19. K prenosu dochádza primárne kontaktom s infikovanou osobou, ktorá najmä pri hovorení, kašľaní a kýchaní šíri infekčné kvapôčky do svojho okolia. Prenos je možný tiež predmetmi čerstvo kontaminovanými sekrétmi infikovaného človeka. Vírus sa podarilo izolovať zo vzoriek odobratých z dolných dýchacích ciest, ale aj zo sterov z nosohltana aj hrdla, v sére, krvi, v slinách, moči a stolici.

4.4 Testovanie na prítomnosť koronavírusu sa môže realizovať aj preventívne. Samotné testovanie ešte neznamená, že niekto zo zamestnancov alebo klientov TOS je nositeľom vírusu.

4.5 Príznaky ochorenia COVID-19 sú najmä:

- *teplota nad 38°C* (pozor! u starších a imunitne oslabených klientov môže telesná teplota zostať nízka, preto treba zvážiť aj iné príznaky a poradiť sa s lekárom),
- *kašeľ*,

---

² Najmä Úradu verejného zdravotníctva SR

http://www.uvzs.sk/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=250&Itemid=153

a Ministerstva zdravotníctva SR <https://www.korona.gov.sk/>

³ Por. https://www.socia.sk/wp-content/uploads/2020/04/COVID_19_easyread_final.pdf

- *sťažené dýchanie* (tzv. dýchavica, klient nevie dokončiť nádych – ľudovo „nevie sa dodýchnuť“, prípadne má zrýchlené dýchanie),
- *bolesť svalov*
- *únava*.

Vo všeobecnosti môže táto infekcia spôsobiť závažnejšie príznaky u klientov s oslabeným imunitným systémom, a to najmä:

- seniorov nad 70 rokov,
- klientov s chronickým ochorením (onkologické ochorenie, pľúcne ochorenie, srdcovo-cievne ochorenia),
- klientov liečených imunosupresívnymi (imunitný systém potláčajúcimi) liekmi.

4.6 Nakoľko súčasne s týmto ochorením prebieha aj každoročná sezónna epidémia chrípky a iných respiračných infekcií, je možné, že podobné príznaky môžu súvisieť aj s iným respiračným infekčným ochorením, preto je potrebné zachovať rozvahu a kontaktovať všeobecného lekára, alebo v prípade nejasností hygienika príslušného Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (ďalej len „RÚVZ“) a riadiť sa ich usmerneniami.

Článok 5

Prevenia šírenia vírusovej infekcie a ochorenia COVID-19

5.1 Všeobecné zásady šírenia respiračných chorôb

Najlepším spôsobom, ako zabrániť nákaze, je vyhnúť sa expozícii (t. j. stretnutiu) s infikovaným človekom alebo expozícii s vírusom. Všeobecné zásady, ktoré pomáhajú zabrániť šíreniu respiračných vírusov, vrátane SARS-CoV-2, sú nasledovné:

- vyhnúť sa úzkemu kontaktu s ľuďmi s akútnym respiračným ochorením;
- skrátiť pobyt v priestoroch, kde sa nachádza veľké množstvo ľudí;
- často si umývať ruky teplou vodou a mydlom, ak mydlo s dezinfekčným účinkom v dávkovači nie je dostupné ako ďalší stupeň po umytí rúk je vhodné použiť dezinfekčný gél na báze alkoholu;
- účinnosť umývania rúk možno zvýšiť použitím dezinfekčného mydla s virucídnym účinkom.

5.2 Podľa možností čo najčastejšie si umývať a dezinfikovať ruky. Dôležité je nepoužívať spoločné uteráky a predmety osobnej potreby⁴, dodržiavať zásady dezinfekcie povrchov v zmysle prevádzkového poriadku a po každej činnosti, pri ktorej došlo k ich kontaminácii a často vetrať.

5.3 Prekrytie horných dýchacích ciest (tvárové rúška)

5.3.1 V súlade s nariadením hlavného hygienika SR je dôležitým preventívnym opatrením zákaz vychádzať a pohybovať sa na verejnosti bez **prekrytia horných dýchacích ciest (tvárové rúška)**, ktoré poskytuje bariérovú ochranu pred kvapôčkovou nákazou. Je dôležité, aby rúško bolo nasadené podľa pokynov výrobcu.⁵

5.3.2 Po použití by malo byť rúško odstránené uvoľnením šnúrok na zadnej časti (nikdy neodstraňovať rúško uchopením rúška jeho časťou pokrývajúcou tvár) a zlikvidovať rúško ako infekčný odpad. Po odložení rúška do odpadu je potrebné vykonať hygienu rúk.

⁴ Ďalšie užitočné informácie: http://www.uvzsr.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=4059:covid-19-dokladne-umyte-ruky-ochrania-zdravie&catid=250:koronavirus-2019-ncov&Itemid=153

⁵ Inštruktážny leták: http://www.uvzsr.sk/docs/letak/Ruska_navod_letak.pdf a fakty o tvárovom rúšku http://www.uvzsr.sk/docs/letak/Letak_fakty_o_rusku.pdf

5.3.3 Poskytovateľ sociálnej služby zabezpečí pre všetkých pracovníkov a klientov dostatočné množstvo ochranných rúšok.

5.3.4 Inštrukcie ohľadom adekvátneho používania rúšok v TOS koordinuje zodpovedný pracovník.

5.3.5 Výnimky z nosenia rúšok budú starostlivo zvážené vzhľadom na osoby s poruchami autistického spektra⁶. O výnimkách z nosenia ochranných rúšok budú informovaní aj ostatní klienti a všetci pracovníci TOS.

5.4 Ochranné pomôcky

TOS je povinná plniť ochranné preventívne opatrovania a bezplatne zabezpečiť a poskytovať ochranné pracovné pomôcky ako aj ochranné pomôcky pre zamestnancov. Zodpovednosť v TOS za toto opatrenie nesie vedúca oddelenia sociálnych služieb, prípadne referent spoločného obecného úradu pre opatrovateľskú službu, ktorý vedie aj evidenciu o poskytnutí ochranných pomôcok. Povinnosťou zodpovednej osoby je zabezpečiť dostatok ochranných pomôcok pre terénne opatrovateľky.

Článok 6

Preventívne opatrenia pri poskytovaní činnosti TOS

6.1 Preventívna kontrola zdravotného stavu klientov

Povinnosťou opatrovateľ/a/ky je každé ráno v domácnosti skontrolovať zdravotný stav klienta – príznaky respiračného infektu. Do 9:00 hod. každé ráno informovať o zdravotnom stave klientov referenta spoločného obecného úradu pre opatrovateľskú službu a ten je následne povinný podať informáciu vedúcej oddelenia sociálnych služieb. Po skončení smeny je opatrovateľ/ka opäť povinný skontrolovať zdravotný stav klienta. V prípade, že bude klient TOS vykazovať akýkoľvek klinický príznak respiračného infektu, bezodkladne túto situáciu opatrovateľ/ka konzultuje s rodinným príslušníkom, prípadne priamo s ošetrojúcim lekárom, následne to nahlási aj vedúcej oddelenia sociálnych služieb.

6.2 Preventívne opatrenia pri prijímaní nových klientov

V záujme ochrany života a zdravia klientov v TOS a bezpečnosti poskytovanej sociálnej služby je možné prijímanie iba fyzickej osoby, ktorá je v ohrození života alebo zdravia a je odkázaná na bezodkladné poskytnutie sociálnej služby.

Článok 7

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u zamestnanca

7.1 Inkubačná doba ochorenia COVID-19 je od 2 – 14 dní. Z tohto dôvodu zamestnanci, ktorí boli vystavení kontaktu s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19, majú byť bezodkladne izolovaní v domácom prostredí počas 14 dní od posledného kontaktu s chorou osobou, nakoľko sa v priebehu tohto obdobia môže u nich vyvinúť ochorenie s príznakmi.

---

⁶ Výnimky sa týkajú aj detí do 2 rokov života.

7.2 Zamestnanec TOS je o kontakte s človekom s potvrdeným ochorením COVID-19 **povinný telefonicky** informovať vedúcu oddelenia sociálnych služieb.

7.3 Zamestnávateľ je vzhľadom na povinnosť predchádzať rizikám z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci oprávnený vyzvať zamestnanca, aby sa podrobil vyšetreniu u všeobecného lekára (ktorého **má kontaktovať najskôr telefonicky** a podľa inštrukcií buď prísť na vyšetrenie alebo zostať v domácej izolácii), najmä ak je dôvodné podozrenie nebezpečenstva vzhľadom k vykonávanej práci alebo má zamestnávateľ podozrenie, že zamestnanec nie je spôsobilý vykonávať prácu pre možnosť ochorenia COVID-19. O prípadnom nariadení karantény, t.j. izolácie, jej trvaní a ukončení rozhoduje príslušný RÚVZ, ktorý je povinný podať zamestnávateľovi na jeho žiadosť informáciu o tom, že zamestnancovi bola karanténa nariadená.

7.4 V prípade, že je zamestnancovi nariadená karanténa, ide o prekážku v práci na strane zamestnanca, pri ktorej mu prislúcha náhrada mzdy alebo platu rovnako ako v prípade, keď je dočasne práce neschopný.

7.5 V prípade potvrdenia ochorenia COVID-19 u zamestnanca sú v TOS izolovaní všetky ostatné osoby, ktorí prišli s chorým zamestnancom do kontaktu, ak tak určí hygienik RÚVZ. Všetky priestory a povrchy, v ktorých sa chorý zamestnanec nachádzal, musia byť následne dôkladne dezinfikované za použitia virucídneho dezinfekčného prostriedku a podľa usmernenia pracovníka RÚVZ.

Článok 8

Postup pri podozrení na ochorenie COVID-19 u klienta

8.1 V prípade, ak je podozrenie na ochorenie COVID-19 u klienta, je zodpovedným zamestnancom TOS kontaktovaný ošetrojúci lekár, ktorý rozhodne o ďalšom postupe. Pokiaľ nie je k dispozícii lekár, je kontaktovaný príslušný RÚVZ podľa miestnej príslušnosti.

8.2 V prípade, ak regionálny hygienik RÚVZ vysloví podozrenie z vírusového ochorenia COVID-19, ale rozhodne, že chorý klient nebude prevezený do zdravotníckeho zariadenia na ďalšie odborné vyšetrenie alebo hospitalizáciu, ale vyšetří ho tím záchranej zdravotnej služby, ktorý odoberie aj vzorky na potvrdenie alebo vyvrátenie podozrenia na COVID-19, tak je v TOS chorý klient zabezpečený v domácej izolácii podľa odporúčaní odborného pracovníka RÚVZ. V starostlivosti o tohto klienta sa postupuje rovnako ako v prípade bežnej respiračnej vírusovej infekcie.

8.3 V prípade, že ide o klienta s potvrdeným ochorením COVID – 19, je povinný používať ochranné rúško, ak ho daná osoba toleruje. Použité rúška sú následne bezpečne uskladnené v špeciálnej nádobe označenej ako **biologický odpad** alebo aspoň v 2 vreciach a samostatnej nádobe pre zhromažďovanie biologického materiálu, ktorý sa má pravidelne vynášať za prísnych podmienok, ktoré nedovolia kontamináciu okolitého prostredia mimo izbu izolovaného klienta. Následne bude tento materiál zlikvidovaný podľa prevádzkového poriadku zariadenia, ktorý musí obsahovať postup zberu a likvidácie odpadkov z hľadiska ich charakteru (biologický, ostrý, komunálny a pod.).

8.4 Jednorazové pomôcky použité na ošetrovanie chorého klienta sú bezpečne likvidované ihneď po použití (vrátane papierových obrúskov použitých pri kašľaní, či fúkaní nosa). Ak nie sú k dispozícii jednorazové pomôcky určené pre prácu s COVID-19 a nemožno tak zaistiť dostatočnú

ochranu personálu, musí byť klient v spolupráci s RÚVZ prevezený sanitkou vybavenou na prevoz infekčného pacienta do zdravotníckeho zariadenia a hospitalizovaný počas celej doby infekčnosti.

8.5 Na základe vyplnenia formulára o hlásení kontaktov môže byť nariadené izolovanie všetkých klientov, ktorí prišli s chorým klientom do kontaktu, ak tak rozhodne miestne príslušný RÚVZ. V takom prípade sa poskytovateľ riadi odporúčaním RÚVZ.

Článok 9

Riešenie situácie s výpadkami pracovníkov

9.1 V TOS je dôležitá intenzívna podpora jeho vedenia, rovnako všetkých pracovníkov, osobitné oceňovanie ich práce.

9.2 TOS podľa možnosti pristúpi k diverzifikácii (rozčleneniu) zamestnancov, čo znamená, že budú pracovať podľa rozpisov služieb a vzájomne sa budú zastupovať.

9.3 Pred nástupom do práce si každá opatrovateľka odmeria teplotu a to ešte pred vstupom ku klientovi do jeho obydlija, túto skutočnosť nahlási vedúcej oddelenia sociálnych služieb. V prípade zvýšenej teploty nie je umožnené zamestnancovi vstúpiť do obydlija klienta. Zamestnanec je povinný kontaktovať svojho lekára za účelom posúdenia zdravotného stavu.

9.4 Pri riešení nedostatku personálnych kapacít spolupracuje mesto Sabinov ako poskytovateľ TOS s ÚPSVaR, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie na pozíciu terénnej opatrovateľky, prípadne osloví uchádzačov, ktorí majú podanú žiadosť o prijatie do zamestnania priamo na MsÚ.

Článok 10

Dočasné karanténne (izolačné) miestnosti

10.1 V prípade potreby bude podľa odporúčaní RÚVZ spracovaný plán ako postupovať pri vytvorení „izolačnej“ miestnosti počas domácej karantény pri dodržiavaní sebaobslužných úkonov v prípade, že klient naozaj nemá rodinného príslušníka alebo odmieta opustiť svoje obydlie.

10.2 Izolačná miestnosť bude určená na základe nariadenia RÚVZ, nakoľko sa jedná o poskytovanie sociálnych služieb v špecifickom priestore – súkromné obydlie klienta.

Článok 11

Manipulácia s odpadom

11.1 Všetok odpad, s ktorým bola nakazená osoba v styku, vrátane použitých vreckoviek, inkontinenčných podložiek a ďalších predmetov znečistených telesnými tekutinami, má byť vložený do plastových vriec na odpad a zviazaný. Tento odpad je povinnosť zatriediť do kategórie nebezpečný a v súlade s legislatívou s ním nakladať.

Článok 12

Zloženie krízového tímu a dôležité kontakty

12.1 Za účelom zabezpečenia preventívnych, a v prípade potreby aj represívnych opatrení v súvislosti so šírením ochorenia COVID-19 v TOS, ako aj zabezpečenia realizácie plánu

krízových opatrení, vedúca oddelenia sociálnych služieb menuje vybraných zamestnancov za členov krízového tímu. Zoznam členov krízového tímu tvorí prílohu č. 1 tejto smernice.

TRETIA ČASŤ ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Interný predpis (metodický pokyn) je záväzný pre všetkých zamestnancov TOS, ktorí sú povinní sa s nimi preukázateľne oboznámiť.
2. Kontrolou jeho dodržiavania a realizovania sú poverení a zodpovední vedúci zamestnanci.
3. Interný predpis (metodický pokyn) nadobúda platnosť dňom vydania. V tlačenej podobe je uložený k nahliadnutiu a k dispozícii:
- v kancelárií vedúcej oddelenia sociálnych služieb.
4. Interný predpis (metodický pokyn) je zverejnený na webovej stránke mesta Sabinov.

Zoznam príloh

Príloha č. 1 Zoznam a kontakty členov krízového tímu a iné dôležité kontakty

Zoznam a kontakty členov krízového tímu a iné dôležité kontakty

Meno	Telefón	E - mail	Podpis
Ing. Michal Repaský primátor mesta	0905 807 577	michal.reapsky@sabinov.sk	
JUDr. Martin Judičák prednosta MsÚ	0905 197 285	martin.judicak@sabinov.sk	
Mgr. Gabriela Harčariková vedúca odd. sociálnych služieb	0917 620 019	gabriela.harcarikova@sabinov.sk	
Mgr. Paulína Horvátová referent MsÚ	0948 069 956	paulina.horvatova@sabinov.sk	

Kontaktná osoba na odpovedanie otázok: Mgr. Gabriela Harčariková – vedúca odd. sociálnych služieb MsÚ Sabinov
Mgr. Paulína Horvátová – referent MsÚ Sabinov

Dohodnutá forma komunikácie (informovanosti zamestnancov/rodinných príslušníkov):
telefonická, emailová – s dôrazom na zníženie paniky

Kontakty, RÚVZ, lekári

Meno / názov	Telefón / E-mail
MUDr. Gašperíková Gabriela	051/452 06 19
MUDr. Kuchárová Mária	051/452 12 57
MUDr. Mihalov Pavol	051/452 19 59
MUDr. Húska Jaroslav	051/77 397 36
MUDr. Roják Ľubomír	051/452 49 83
MUDr. Hrbatý Patrik	051/452 49 56
RÚVZ ⁷	051/758 03 10; 051/772 39 51; 0911 908 823
Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky	0917 222 682 novykoronavirus@uvzsr.sk
Národné referenčné centrum zdravotníckych informácií	0800 221 234

⁷ Uviest' podľa miestnej príslušnosti.